

Omatoimiasiakkuus- ja turvallisuusohje / Outokummun kirjasto

3.9.2021

Omatoiminen kirjastonkäyttö

Perinteisten palveluaukioloaikojen lisäksi Vaara-kirjastojen omatoimikirjastot ovat avoinna omatoimiasioijille pääsääntöisesti klo 7-21. Kirjastokohtaiset poikkeamat ovat mahdollisia. Omatoimiasiointi on mahdollista vuoden jokaisena päivänä (pyhät eivät vaikuta omatoimiaukioloaikoihin). Omatoimiasiointi on mahdollista vasta, kun omatoimiasiakassopimus on allekirjoitettu ja henkilökunta on ohjeistanut palvelun käyttöön. Omatoimiasiakassopimus tehdään palveluaikaan omatoimikirjastossa. Asiakkaalle annetaan omatoimi- ja turvallisuusohje.

Omatoiminen asiointi Outokummun kirjastossa on mahdollista maanantaista sunnuntaihin aamulla klo 7 alkaen ja illalla sulkemisajan jälkeen aina klo 21 saakka. Pyhäpäivät eivät vaikuta omatoimiasiointiin eli voit asioida kirjastossa omatoimisesti vuoden jokaisena päivänä.

Omatoimikäyttöoikeus on sidottu voimassaolevaan Vaara-kirjastojen kirjastokorttiin, jossa asiakkaan yhteystiedot ovat ajan tasalla. Omatoimikäyttöoikeus on henkilökohtainen. Huoltaja voi asioida kirjastossa lastensa kanssa, mutta lapsi ei saa käyttää huoltajan korttia itsenäisesti. Alle 15-vuotiaiden henkilökohtaiseen asiakassopimukseen vaaditaan vanhemman / huoltajan allekirjoitus ja läsnäolo allekirjoitustilanteessa.

Omatoimiaika tarkoittaa sitä, että henkilökunta ei ole palvelemassa, neuvomassa ja opastamassa kirjastossa. Vaikka henkilökunta olisikin paikalla omatoimiaikana, omatoimiasiakkaan tulee toimia omatoimisesti, lainata aineisto lainausautomaatilla, tehdä itse tiedonhaut, varausten nouto jne. Henkilökunta palvelee asiakkaita tavalliseen tapaan aukiolo- eli palveluaikoina. Lainaus- ja palautusautomaatin käytön opettelu ja muu tutustuminen kirjastoon tapahtuu palveluajalla.

Luethan seuraavilta sivuilta yleiset toiminta- ja hätätilanneohjeet, turvallisuusohjeen saat erikseen. Toivotamme mukavia ja turvallisia hetkiä omatoimikirjastoissamme! Tapaammehan myös palveluajalla!

Kirjastoon saapuminen

Omatoimikirjastoon kulkuun on Vaara-kirjastojen alueella **kaksi erilaista tapaa**:

Suurimmassa osassa kirjastoja kulku tapahtuu kirjastokortilla. Kortti luetaan kortinlukulaitteeseen, joka avaa oven sähkölukituksen. Jos olet kirjastossa omatoimiajan alkaessa, sinun tulee kirjautua kortinlukulaitteella sisään jatkaaksesi kirjastonkäyttöä.

Kirjastokortin lisäksi osassa kirjastoja käytetään sisäänpääsyn yhteydessä pin-koodia. Pin-koodi on nelinumeroinen. Sama pin-koodi on myös verkkokirjastossa. Lisäksi osassa kirjastoista on omatoimiasiakkaiden käytössä erillinen kulkutunniste, johon liittyy panttimaksu.

Kun asiakassopimus on allekirjoitettu ja omatoimiasiakkuuden oikeus tallennettu kirjastojärjestelmään, kirjaston ulko-ovi avautuu omatoimiaikana kirjastokortilla. Kirjastokortti asetetaan kirjaston ovelta löytyvään Toveri-laitteeseen viivakoodipuoli ylöspäin ja tämän jälkeen näppäillään nelinumeroinen pin-koodi, jolloin ulko-oven lukko avautuu. Jos kirjastokortilla on yhteistietojen tarkistuspyyntö, omatoimikäyttö ei ole mahdollista. Kun yhteystiedot on päivitetty ajan tasalle, omatoimikäyttöoikeus on jälleen voimassa.

Kirjastosta poistuminen

Omatoimiaika päättyy klo 21. Outokummun kirjastossa hälytysjärjestelmä kytkeytyy automaattisesti päälle. Myös valot sammuvat automaattisesti. Kirjastossa kuuluu myös äänimerkki ja valot välähtävät samalla, ja nämä muistuttavat asiakkaita poistumaan kirjastosta. Äänimerkki kuuluu muutaman sekunnin ajan. Asiakas on vastuussa siitä, että poistuu kirjastotiloista ennen hälytysten aktivoitumista ja valojen sammumista.

Poistuminen Outokummun kirjastosta tapahtuu kaikissa normaaleissa tilanteissa pääsisäänkäynnin ulko-ovesta salvasta painamalla. Erillistä uloskirjautumista ei tarvitse tehdä, kirjastotiloista poistuminen riittää.

Tarkista, että ovi lukkiutuu, kun poistut rakennuksesta!

Rakennuksesta on poistuttava ennen hälytysten aktivoitumista, sillä aiheettomista hälytyksistä peritään niiden aiheuttajalta maksu Outokummun kaupungin silloisten taksojen mukaisesti.

Kirjastoissa on sekä sisä- että ulkotiloissa tallentava kameravalvonta!

Lainaus- ja palautusautomaatin käyttö

Automaatilla lainaamista varten tarvitaan voimassa oleva kirjastokortti ja nelinumeroinen PIN-koodi, joka on sama kuin verkkokirjastoon kirjautuessa käytettävä. PIN-koodisi voit päivittää verkkokirjastossa tai kirjaston asiakaspalvelussa. Jos sinulla ei ole vielä PIN-koodia, saat sen omasta kirjastostasi tai verkkokirjaston kautta. Voit luoda koodin verkkokirjaston kirjautumissivulla linkistä PIN-koodi unohtunut / puuttuu, jos asiakastiedoissasi on sähköpostiosoite.

Palautettaessa aineistoa kirjastokorttia tai PIN-koodia ei tarvita. Jos lainastasi ei ole varausta, voit uusia sen myös automaatilla palauttamalla lainan ja lainaamalla sen uudelleen kortillesi.

Lainaus- ja palautusautomaatin näytöllä on selkeät vaiheittaiset käyttöohjeet.

Jos lainaaminen ei onnistu automaatilla, merkitse kirjastokorttisi numero ja aineiston nidenumero(t) paperilapulle ja pudota se palautelaatikkoon. Lainamme aineiston näiden tietojen avulla kortillesi, kun virkailija on paikalla.

Olet vastuussa lainastasi siihen saakka, kunnes se on palautettu kirjastojärjestelmän kautta. Mikäli aineiston palautus ei onnistu automaatilla ja palautuspäivä on eräpäivä, uusi laina joko netissä omilla tunnuksillasi tai soita Joensuun pääkirjastolle (p. 050-406 5992 tai 050-443 5001) ja uusi laina puhelimitse.

Huomaathan, että Joensuun pääkirjastolla ei voida neuvoa kaikissa omatoimiasioissa, mutta voit kysyä apua esimerkiksi aineiston uusimiseen ja varaamiseen.

Varaukset

Varattu aineisto on omatoimikirjastoissa itsepalvelunoutohyllyssä. Varaukset ovat hyllyssä järjestettynä asiakkaan varaustunnisteen mukaisesti. Lisäohjeita varausten noutoon saa henkilökunnalta tai kirjaston tiedotteista.

Asiakas noutaa varaamansa aineiston varaushyllystä ja lainaa sen omatoimiaikana automaatilla. Varauksen voi lainata vain sen henkilön kortille, jolle varaus on tehty.

Varaustunnisteen voi vaihtaa nettikirjaston välilehdellä *Omat tiedot* kohdassa *tee osoitteenmuutos* tai kirjastossa palveluaikaan.

Kaukopalveluvaraukset laitamme varaushyllyyn nimenmukaisesti. Varausmaksu laitetaan suoraan asiakkaan kirjastokortin tilille.

Lehdet

Varhaisjakeluna eli aamupostissa saapuvat Karjalainen, Helsingin Sanomat, Savon sanomat ja Outokummun seutu. Muut sanomalehdet ja aikakauslehdet jaetaan päiväpostissa ja henkilökunta käsittelee ne esille työaikanaan.

Omatoimiaikana ensimmäinen asiakas voi hakea aamupostin tuulikaapista ja viedä sanomalehdet lehtisaliin omille paikoilleen.

Tietokoneet

Kirjaston asiakastietokoneet ovat käytettävissä myös omatoimiaikana. Asiakastietokoneita, joilla on tulostusmahdollisuus, on käytettävissä 8 kpl. Lehtisalin, eteisen sekä aikuisten osaston tiedonhaun koneilta ei voi tulostaa. Koneiden käyttäjätunnukset löytyvät kunkin koneen näytön reunasta. Omatoimiasiakkaan tulee aina jättää tietokone ja näyttö päälle, kun lopettaa koneen käyttämisen.

Langaton verkko

Kirjastossa on ilmainen ja avoin langaton verkko: Joensuu Free Wifi. Tunnuksia ei tarvita.

Tulostus, kopiointi ja skannaus

8 asiakastietokoneelta voi tulostaa. Tietokoneilta voi tulostaa A4- ja A3-kokoisia tulosteita. Monitoimilaitteella voit myös kopioida (väri, mustavalko) ja skannata. Outokummun kirjaston monitoimilaite sijaitsee lastenosaston oven vieressä.

Kopioiden ja tulosteiden hinnat:

- mustavalkoiset

0,50 € / kpl (A4 ja A3)

- värilliset

A4 1 €/kpl

A3 1,50€/kpl

Omatoimiaikana otetut tulosteet ja kopiot merkitään paperilapuille, jotka pudotetaan palautelaatikkoon. Henkilökunta lisää maksut asiakkaan asiakastilille. Maksut voi maksaa pois palveluaikana henkilökunnan ollessa paikalla tai nettikirjaston kautta, kun ne on kirjattu järjestelmään.

Monitoimilaitteella pystyy myös **skannaamaan** sähköpostiin tai muistitikulle (maksutonta).

WC-tilat

WC-tilat sijaitsevat eteisessä ovesta tultaessa oikealla puolella.

Ongelmatilanne omatoimikäytössä

Jos et pääse kirjastoon kirjastokortillasi, tarkistathan, ettei asiakastililläsi ole:

- kirjaston käyttökielto
- korttia merkitty/ilmoitettu kadonneeksi
- asiakastietojen tarkistuspyyntöä (automaattinen 3 vuoden välein)

Lainauskielto ei ole este omatoimikirjastoon pääsyyn, mutta estää automaattilla lainaamisen. Aineiston palauttaminen on mahdollista, vaikka olisit lainauskiellossa.

Toivomme, että omatoimiajalla ilmenneistä ongelmista kerrottaan Outokummun kirjaston henkilökunnalle joko henkilökohtaisesti palveluajalla, jättämällä palautelaatikkoon viesti tai soittamalla (050 441 6274) tai sähköpostitse:

outokummunkirjasto@joensuu.fi

Ilmoitathan ulko-ovella olevan kortinlukulaitteen käyttöä koskevat vikatilanteet Outokummun kirjaston henkilökunnalle. Jos laite on fyysisesti rikki, ilmoita kiinteistöhuoltoon (ks. seuraava sivu).

Joensuun pääkirjasto

Huomaathan, että Joensuun pääkirjastolla ei voida neuvoa kaikissa omatoimiasioissa, mutta voit kysyä apua esimerkiksi aineiston uusimiseen ja varaamiseen sekä henkilötietojen tarkistukseen.

050-406 5992 / lainausosasto, 050-443 5001 / lukusali Vipunen

Muistathan ilmoittaa kirjastokohtaisissa ohjeissa oleville tahoille, jos:

- omatoimikirjastossa on häiritsevästi käyttäytyviä asiakkaita ja/tai epäilet tilassa olevan sinne kuulumattomia henkilöitä
- epäilet, että tilassa on vesivuoto
- epäilet, että tilassa on sähkölaitteeseen liittyvä vaaratilanne
- tilaan on murtauduttu tai tilassa on selkeästi tehty ilkivaltaa
- omatoimikulku on estynyt

Hätätilanteet

Yleinen hätänumero 112

poliisi, palokunta, ambulanssi

Kiinteistöhuollon numerot:

Ma-pe klo 7-15

p. 044 755 9264

Muina aikoina

p. 050 567 7288

Toimintaohjeet hätätilanteita varten jaetaan kirjastokohtaisesti omatoimikäyttösopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä ja niitä on esillä myös kirjaston tiloissa!

Tervetuloa kirjastoon myös aukioloaikoina!

Talviaukioloajat 16.8.–30.4.

Maanantai	10–18
Tiistai	10–18
Keskiviikko	10–16
Torstai	10–16
Perjantai	10–16

Kesäukioloajat 2.5.–15.8.

Maanantai	10–16
Tiistai	10–16
Keskiviikko	10–16
Torstai	10–16
Perjantai	10–16

Arkipyhien aattona klo 10–15 (läpi vuoden).

Aukioloaikojen poikkeukset mahdollisia! Tarkistathan aukioloajat puhelimitse

050- 441 6274 tai nettikirjastosta: www.vaara.finna.fi

Turvallisuusohje

Outokummun kirjasto

31.1.2020

1. Häättilanteet

Yleinen hätänumero

poliisi, palokunta, ambulanssi

Ilmoita sijaintisi:

- **Outokummun kirjasto,
Koulukatu 7, 83500 Outokumpu**

Ilmoita myös välitöntä puuttumista vaativat toimet, kuten vesivuodot!

HÄTÄILMOITUKSEN TEKEMINEN

SOITA
häätäpuhelu itse, jos voit

KERRO
mitä on tapahtunut

KERRO
tarkka osoite ja kunta

VASTAA
kysymyksiin

TOIMI
annettujen ohjeiden mukaisesti

LOPETA
puhelu vasta saatuasi luvan

Yleinen hätänumero on

112

2. Tulipalotilanteet

PELASTA ensin vaarassa olevat ihmiset

- Tulipalon sattuessa tärkeintä on ihmishenkien pelastaminen
- Aika on ratkaiseva tekijä!

VAROITA

- Ensin vaarassa olevia, kehota muita poistumaan
- Ota poistumiskehotus vakavasti
- Käytä normaaleja poistumisteitä
- Mene kokoontumispaikalle tai varapaikalle

SAMMUTA lähimmällä alkusammuttimella

- Älä sammuta rasva- tai sähköpaloa vedellä

RAJOITA palon leviäminen

- Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi. Näin estät hapen pääsyn palotilaan.

HÄLYTÄ palokunta, hätänumero 112

OPASTA tai järjestä opastus kiinteistöön ja palokohteeseen

3. Palosammuttimet ja palopisteet

Outokummun kirjastotiloissa on 2 kpl palosammuttimia. Palosammutin löytyy lainaustiskin vasemmalla puolella lasten tietokoneiden vieressä. Toinen palosammutin löytyy aikuisten tietokirjojen osastolta luokan 67 läheltä.

4. Poistumistiet

Outokummun kirjastossa poistumistiet on merkitty heijastimin ja valoin ja niitä on 2 kpl:

- pääovi
- olkkarin kautta käytävään tai autotalliin

Jos et voi poistua pääovesta, käytä hätätilanteessa olkkarin hätäpoistumisovea.

5. Kiinteistöhuolto

Ma-pe klo 7-15

044 7559264

Muina aikoina

050 567 7288

6. Ongelmatilanne omatoimikäytössä

Jos et pääse kirjastoon kirjastokortillasi, tarkistathan, ettei asiakastililläsi ole:

- kirjaston käyttökielto
- korttia merkitty/ilmoitettu kadonneeksi
- asiakastietojen tarkistuspyyntöä (automaattinen 3 vuoden välein)

Lainauskielto ei ole este omatoimikirjastoon pääsyyn, mutta estää automaattilla lainaamisen. Aineiston palauttaminen on mahdollista, vaikka olisit lainauskiellossa.

Toivomme, että omatoimiajalla ilmenneistä ongelmista kerrotaan Outokummun kirjaston henkilökunnalle joko henkilökohtaisesti palveluajalla, jättämällä palautelaatikkoon viesti, soittamalla kirjaston aukioloaikoina (050 441 6274) tai sähköpostitse: outokummunkirjasto@joensuu.fi

Ilmoitathan ulko-ovella olevan kortinlukulaitteen käyttöä koskevat ongelmat Outokummun kirjaston henkilökunnalle. Jos laite on fyysisesti rikki, ilmoita kiinteistöhuoltoon (ks. edellinen sivu).

Joensuun pääkirjasto

Huomaathan, että Joensuun pääkirjastolla ei voida neuvoa kaikissa omatoimiasioissa, mutta voit kysyä apua esimerkiksi aineiston uusimiseen ja varaamiseen sekä henkilötietojen tarkistukseen.

050-406 5992 / lainausosasto, 050-443 5001 / lukusali Vipunen

Kirjaston sisä- ja ulkotiloissa on tallentava kameravalvonta!